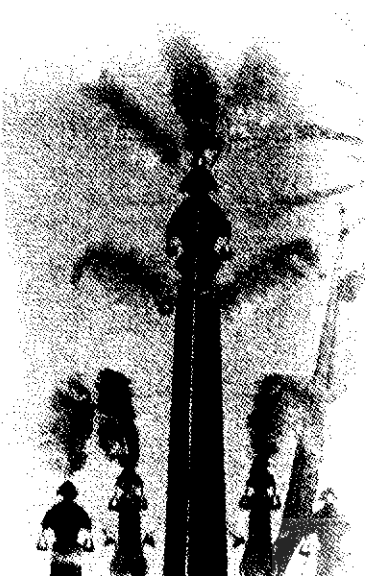

فرهنگ عاشورا

ح

پیامبر خدا ﷺ

● محمود مهدی پور

القربی و تبلیغ و ولایت، در روایات معصومین علیهم السلام بر ائمه علیهم السلام و فضیلت‌ها و عملکرد و اندیشه و گفتار و رفتار آنان تطبیق و تفسیر شده است. حضرت سید الشهداء و جریان عاشورا و فرهنگ کربلا دارد.

سوره «وَالْفَجْرِ وَكَيْلِ عَشْرِ» بر دهه آغازین محرم انطباق یافته است و در آیه «وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا» مصداق شهید مظلوم، سید الشهداء و مظهر کامل اولیای مظلومان، حجت بن الحسن، حضرت مهدی موعود است.

روایات عترت علیهم السلام حروف

یادآوری حادثه عاشورا در دنیای اسلام و به ویژه در قلمرو یاران عترت علیهم السلام امروزه یک فرهنگ است. فرهنگی که ریشه در عقل و فطرت انسانی و آیات قرآن و سنت نبوی صلی الله علیه و آله دارد.

بخش مهمی از آیات قرآن، که گاه به یک سوم و گاه به یک چهارم و در برخی احادیث در حد نیمی از قرآن شناخته شده، در ارتباط نزدیک با پیامبر و اهل بیت رسول خداست، به طوری که در برخی از روایات آمده که نیمی از قرآن درباره ما و نیمی درباره دشمنان ماست. بیش از هزار آیه چون آیات تطهیر و مباحله و نور و ذی

پانصد جلدی درباره آن بزرگوار افتاده و تعدادی از مجلدات آن را منتشر کرده است.

برگزاری مراسم عاشورا و سوگواری‌های محرم، امروز از روشن‌ترین نمودهای ارادت و جلوه‌های حمایت از اهل بیت علیهم‌السلام محسوب می‌شود.

در تمام بلاد شیعه و بسیاری از کشورهای اسلامی و غیر اسلامی، در ایام محرم پرچم‌های عزاداری سرور شهیدان برافراشته می‌شود و مجالس روضه خوانی و مرثیه سرایی و هیئات عزاداری تشکیل می‌گردد.

میران موقوفات و نذورات امت اسلام برای گرامیداشت خاطره شهیدان کربلا و اقامه عزاداری اباعبدالله علیه‌السلام در کل جهان بی نظیر است و از بارزترین نشانه‌های عشق بشریت به ویژه مسلمانان به ساحت مقدس پیشوای شهیدان کربلاست.

آمار بالای نام‌های حسین و زینب در جوامع اسلامی، عمق نفوذ حسین بن علی علیه‌السلام را در اعماق وجدان عمومی و عواطف مسلمانان نشان می‌دهد.

مقطعه «کهیصص» را حروف نمادین ماجرای عاشورا می‌شناسند.

یکی از پژوهشگران معاصر به نام حسین استاد ولی در مقدمه ای که بر کتاب گرانقدر «تأویل الآيات الظاهرة فی فضائل العترة الطاهرة» نوشته است، ۲۴ کتاب را نام می‌برد که در زمینه آیات قرآنی مربوط به عترت علیهم‌السلام نگاشته شده است.

مفسر و محقق بزرگ نیمه دوم قرن دهم؛ سید شرف‌الدین علی استرآبادی، در کتاب نامبرده هشتصد و پنجاه صفحه وزیری را به ذکر آیات و سوره‌های قرآنی که به طور مستند مربوط به پیشوایان معصوم علیهم‌السلام دانسته اند، اختصاص داده است.

علاوه بر جایگاه رفیع عترت علیهم‌السلام در کتاب خدا، حجم وسیعی از احادیث نبوی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به ترسیم مناقب و فضائل و ارزش‌ها و فضائل و مصائب و ارزش زیارت، اطاعت و محبت معصومین علیهم‌السلام پرداخته است.

در میان معصومین علیهم‌السلام سیدالشهداء و جریان عاشورا، جایگاهی دارد که اخیراً یکی از محققان به فکر نگارش دائرةالمعارفی

مشعلی جاودانه ساخت و کربلا را به صورت بزرگترین دژ مقاومت و چتر مصونیت امت اسلامی در برابر کفر و شرک و نفاق و بیداد درآورد. امروز عاشورای حسینی، سمبل ظلم ستیزی و عدالت خواهی کشتی نجات امت اسلامی، و راه رهایی مظلومان عالم از سلطه استکبار جهانی شناخته می شود. از سوی دیگر در طول تاریخ تلاش هایی برای فراموش شدن نام حسین بن علی علیه السلام و خاموشی این مشعل هدایت صورت گرفت. گاه برای زدودن رنگ مظلومیت گفتند: حسین بن علی علیه السلام همچون عیسی علیه السلام، شهید نشد بلکه به آسمان ها بالا رفت و دیگری در چهره او متمثل گردید. گاه عاشورا را عید نامیدند و احادیثی در مبارک بودن این روز ساختند و همه حوادث دلپذیر عالم را به این روز نسبت دادند و جشن و عروسی ها را در این روز متمرکز کردند.

عالیترین هنرهای مردمی، نابترین جلوه های ذوق شعری و نقاشی و موسیقی و معماری و پرخروش ترین قیام های اجتماعی و عظیم ترین اجتماعات مردمی و گسترده ترین و عمیق ترین سوگواری های جمعی و سراسری، مولود عشق بشریت به آستان قدس حسینی و یاران فداکار اوست.

این جایگاه بلند اجتماعی، دستاورد رهنمودهای قرآن و سنت درباه سرور جوانان بهشتی است.

رسول خدا صلی الله علیه و آله، حسین بن علی علیه السلام را «بهجة قلبی» می نامد،^۱ لب های مقدس او را می بوسد و می فرماید: «من از حسینم و حسینم از من است.»^۲ و گاه تأکید می کند: «هر کس می خواهد محبوب ترین چهره زمینی را در نزد آسمانیان بشناسد، به سیمای حسین علیه السلام نگاه کند.»^۳

تأکید امامان و رهبران تفکر شیعی بر فضایل و زیارت و آرمان ها، و مظلومیت و گریه و بزرگداشت و احیای نام و یاد سیدالشهداء علیه السلام و حوادثی که در پرتو خورشید عاشورا و ماه محرم شکل گرفت، از عاشورا

۱- بحار الانوار، ج ۴۴، ص ۲۴۸.

۲- سنن ابن ماجه، ص ۶۵.

۳- بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۹۷.

گاه اهداف قیام حسینی را تحریف کردند.

گاه جنایت یزید را خطای در اجتهاد دانستند و به تبرئه یزید پرداختند.

گاه گنبد و بارگاه حسین علیه السلام را تخریب کردند و به شخم صحن و سرای ابا عبدالله علیه السلام روی آوردند.

گاه محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های فراوان در زیارت آن معشوق قلب‌ها پدید آوردند.

جلادان تاریخ همچون صدام رضاخان، گاه شال عزا به گردن انداختند و خود را عزادار سیدالشهداء معرفی کردند و روز دیگر سوگواری و عزاداری و برگزاری دسته‌های سینه‌زنی و زنجیر زنی را گناه نابخشودنی دانستند و هیئات عزاداری را به رگبار گلوله بستند.

همه این تلاش‌های مذبحخانه، نشان وحشت استکبار و نوکران آنان از جوشش خون پاک حسینی در رگ‌های نسل جوان امت اسلامی است. بی‌جهت نیست که قلم بدستان وابسته به کفر جهانی، فرهنگ شهادت را هدف قرار داده‌اند و لباس مشکی و سنت

سوگواری برای امام شهیدان را شبیه باران کردند.

علیرغم همه این کوشش‌های کسور، گرایش دل‌های صالحان و مؤمنان و فطرت‌های پاک به سوی عاشورا و محرم افزون‌تر و گسترده‌تر گردید. عاشوراگرایی امت اسلام، اقدامی معمولی و فرمایشی نیست. محبت حسینی، با هدایت الهی بر قلب همه مظلومان عالم چنگ انداخته و دل‌های همه مؤمنان را شیدای فرزند فاطمه علیها السلام ساخته است.

در قرآن می‌خوانیم: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا»^۱ «کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام دادند، به زودی خداوند برایشان دوستی قرار می‌دهد.» و در حدیث نبوی صلی الله علیه و آله می‌شنویم: «إِنَّ لِقَاتِلِ الْحُسَيْنِ حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا»^۲ «براستی شهادت حسین علیه السلام آن چنان حرارتی در دل مؤمنان پدید آورده، که هرگز سرد نمی‌شود.»

۱- مریم/۹۶.

۲- مستدرک الوسائل، ج ۱۰، ص ۳۱۸.

فرهنگ عاشورا و نقشه‌های

استعمار

امروز عاشورا از فرهنگ مردم حذف شدنی نیست و استکبار هم این حقیقت را می‌داند، تجربه مکرر بیدادگران خارجی و مزدوران داخلی، به آن‌ها آموخت که نمی‌توان عاشورا را از اندیشه و عواطف و آداب و رسوم مسلمانان محو کرد، از این رو آن چه امروز به آن می‌اندیشند، دو مسأله دیگر است:

۱- کالبد عاشورا را نگهدارند و روح حسینی را از آن بگیرند و مراسم روضه خوانی را در حد عادت و رسمی که تنها به قصد ثواب اخروی برگزار می‌شود و گناهان انسان را می‌شوید، تبدیل می‌کنند و اهداف قیام و درس‌های امام و عبرت‌آموزی‌های آن را به فراموشی سپارند.

۲- عاشورا را به خدمت اهداف سیاسی و اجتماعی خویش بگیرند و فرهنگ تسامح و تساهل و همزیستی با کفر و شرک و بیداد را از طریق وابستگان فکری، فرهنگی خویش در مراسم عاشورا تزییق کنند و عاشورایی هماهنگ با استناداردهای

بین‌المللی تبلیغ و ترویج کنند.

برای این کار تحریف اهداف، تحریف وقایع، و تحریف چهره‌های عاشورایی ضرورت دارد. کارنامه مطبوعات جبهه نفاق در چند سال اخیر همزمان با ایام محرم و صفر، به خوبی نشان می‌دهد که برخی فریب خوردگان و قلمزنان وابسته، می‌کوشند از عاشورا و محرم هم راهی برای گفت و گو و سازش با استکبار جهانی پیدا کنند.

گرچه پیام ظلم ستیزی، عرفان‌گرایی، عدالت خواهی، عزت‌گرایی و استقلال خواهی سیدالشهداء آن چنان درخشان و فراگیر و عمیق عرضه شد که با گرد و غبار برخی روزنامه‌نگاران، تیره و تار نمی‌شود، اما این جهت‌گیری سیاستگذاران استکبار و رسانه‌های هماهنگ با آنان، رسالت روحانیت و مبلغان دین را چند برابر می‌سازد.

وظایف مبلغان

بلبلان بوستان استقلال و آزادی و جمهوری اسلامی و پاسداران فرهنگ عاشورایی و همه عالمان و مرثیه‌سرایان و مداحان اهل بیت علیهم‌السلام

ضروری است:

۱- اهداف قیام قدسی
اباعبدالله علیه السلام بر اساس کلام خود آن
بزرگوار بدون هر گونه تحریف و
گزینش تبیین شود.

۲- وقایع جان سوز کربلا با دقت
و مستند برای نسل‌های جدید تبیین
گردد.

۳- عقاید اصیل شیعی و اسلامی
به توده‌های مردم آموزش داده شود.

۴- احکام دینی و فقه سنتی و
پویای اسلام به فرزندان امت اسلامی
ارائه گردد.

۵- شبهات روشنفکر نمایان و
روزنامه‌های زنجیره‌ای پاسخ گفته
شود.

۶- از حوادث کربلا، تحریف
زدایی صورت گیرد.

۷- راه کارهای وحدت امت
اسلامی در تمسک به قرآن و عترت
علیهم السلام تبیین شود.

۸- روح امید و توکل به خدای
متعال در امت اسلامی تقویت گردد.

۹- دشمنان امت اسلام و اندیشه
ها و حاکمیت قوانین الهی در عصر
کنونی به مردم معرفی شوند.

۱۰- محبت و معرفت عترت علیهم السلام

عالیترین هنرهای مردمی،

ناب‌ترین جلوه‌های ذوق

شعری و نقاشی و موسیقی

و معماری و پرورش‌ترین

قیام‌های اجتماعی

و عظیم‌ترین اجتماعات

مردمی و گسترده‌ترین

و عمیق‌ترین سوگواری‌های

جمعی و سراسری،

مولود عشق بشریت به

آستان قدس حسینی

و یاران فداکار اوست.

وظیفه دارند، در برابر سیاست تسامح
و لبخند به استکبار، سیاست سوگواری
بر مظلوم و نهیب و خروش در برابر
شیطان بزرگ و نرمش و عطف با
خودی‌ها را ترویج کنند.

برای مقابله با اهداف کفر جهانی و
سیاست رسانه‌های آنان اقدامات زیر

فرهنگ اقتصادی استعماری تحقق می پذیرد.

پاسداری از عاشورا، به معنای بریدن از حکومت‌های یزیدی و وابسته و پیوستن به اردوگاه سیدالشهداء است.

پاسداری از عاشورا، فریاد بلند بازگشت امت اسلامی به سوی عترت پیامبر خداست.

اگر ماه رمضان ماه قرآن و بازگشت به کتاب الهی است، ماه محرم ماه بازگشت امت به سوی عترت رسول الله ﷺ و دومین یادگار گرانبهای نبوی ﷺ است؛ بازگشت به مرجعیت علمی عترت ﷺ در برابر همه مدعیان دانش اجتماعی، مدیریت و سیاستمداران حرفه‌ای، بازگشت به مرجعیت سیاسی عترت ﷺ در برابر همه تنوریسین‌ها؛ بازگشت به قرائت عترت از اسلام و قرآن در برابر قرائت‌های غربی و شرقی و قرائت بی سوادان و بدسوادان و کعب الاحبارها و همه ناآشنایان به اندیشه‌های نبوی ﷺ و علوی ﷺ.

پاسداری از فرهنگ عاشورا آن است که به همه مسلمانان و علاقمندان شناخت اسلام در دنیا اعلام شود: تنها

و انس و الفت با قرآن و حدیث به عنوان تنها راه کار رهایی امت اسلامی برای نسل جوان تبلیغ گردد.

۱۱- مبلغان متعهد با هر گونه تحریف دین چه تحریف‌های برخاسته از امواج غرب‌گرایی و التقاط و چه تحریف‌های برخاسته از رسوبات جهل و جمود، با تمام توان مبارزه کنند.

پاسداری از عاشورا

در دنیای رسانه سالاری، عاشورا و سیدالشهداء ﷺ هم مورد هجوم فرهنگی است نه هجوم فیزیکی، و پاسداری از فرهنگ عاشورا وظیفه ماست.

پاسداری از عاشورا، پاسداری از ایمان و توحید و حاکمیت خدا بر سراسر جهان است.

پاسداری از عاشورا فقط در برگزاری روزه‌های بدون توجه به اهداف و آرمان‌های حسینی نیست. پاسداری از عاشورا در محبت‌های فاقد معرفت خلاصه نمی‌شود.

پاسداری از فرهنگ عاشورا، با اقامه معروف‌ها و نبرد با همه منکرات اجتماعی و به ویژه فرهنگ وابستگی به کفار خارجی و مبارزه با ترویج

تنها تفسیر مورد قبول از اسلام و قرآن و محمد ﷺ، تفسیری است که سیدالشهداء و امامان معصومین^{علیهم السلام} ارائه داده‌اند، و اسلام نیست، بلکه دینی است که بر اساس آن یزید اجتهاد می‌کند و خون بزرگترین نگهبان اسلام و چراغ هدایت امت و سرور جوانان بهشتی حلال شمرده می‌شود.

اجتهادهای ناشیانه و مغرضانه همچون قرائت‌های جدید، بهانه‌ای برای تحریف دین است.

پاسداری از فرهنگ عاشورا، مبارزه با هر گونه انحراف عقیدتی و اجتماعی به ویژه در سطح کلان و در زندگی مسؤلان و سرمداران نظام سیاسی است.

حضرت سیدالشهداء مبانی قیام عاشورا را برای فرزادق شاعر معروف چنین ترسیم کرده است: «إِنَّهُؤْلَاءِ قَوْمٌ كَرِمُوا طَاعَةَ الشَّيْطَانِ وَتَرَكُوا طَاعَةَ الرَّحْمَانِ وَ أَظْهَرُوا الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ وَ أَبْطَلُوا السُّحُودَ وَ شَرَبُوا الخُمُورَ وَ اسْتَأْتَرُوا فِي أَمْوَالِ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ وَ أَنَا أَوْلَىٰ مِنْ قَامَ بِنُصْرَةِ دِينِ اللَّهِ وَ إِعْزَازِ شَرْعِهِ وَ الْجِهَادِ فِي سَبِيلِهِ، لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا؛^۱ اینان اطاعت شیطان را سخت متعهدند و اطاعت رحمان را کنار گذاشته‌اند، در زمین تباهی پدید آورده‌اند،

حلال شمرده می‌شود.

اجتهادهای ناشیانه و مغرضانه همچون قرائت‌های جدید، بهانه‌ای برای تحریف دین است.

پاسداری از فرهنگ عاشورا، مبارزه با هر گونه انحراف عقیدتی و اجتماعی به ویژه در سطح کلان و در زندگی مسؤلان و سرمداران نظام سیاسی است.

حضرت سیدالشهداء مبانی قیام عاشورا را برای فرزادق شاعر معروف چنین ترسیم کرده است: «إِنَّهُؤْلَاءِ قَوْمٌ كَرِمُوا طَاعَةَ الشَّيْطَانِ وَتَرَكُوا طَاعَةَ الرَّحْمَانِ وَ أَظْهَرُوا الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ وَ أَبْطَلُوا السُّحُودَ وَ شَرَبُوا الخُمُورَ وَ اسْتَأْتَرُوا فِي أَمْوَالِ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ وَ أَنَا أَوْلَىٰ مِنْ قَامَ بِنُصْرَةِ دِينِ اللَّهِ وَ إِعْزَازِ شَرْعِهِ وَ الْجِهَادِ فِي سَبِيلِهِ، لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا؛^۱ اینان اطاعت شیطان را سخت متعهدند و اطاعت رحمان را کنار گذاشته‌اند، در زمین تباهی پدید آورده‌اند،

حلال شمرده می‌شود.

اجتهادهای ناشیانه و مغرضانه همچون قرائت‌های جدید، بهانه‌ای برای تحریف دین است.

پاسداری از فرهنگ عاشورا، مبارزه با هر گونه انحراف عقیدتی و اجتماعی به ویژه در سطح کلان و در زندگی مسؤلان و سرمداران نظام سیاسی است.

حضرت سیدالشهداء مبانی قیام عاشورا را برای فرزادق شاعر معروف چنین ترسیم کرده است: «إِنَّهُؤْلَاءِ قَوْمٌ كَرِمُوا طَاعَةَ الشَّيْطَانِ وَتَرَكُوا طَاعَةَ الرَّحْمَانِ وَ أَظْهَرُوا الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ وَ أَبْطَلُوا السُّحُودَ وَ شَرَبُوا الخُمُورَ وَ اسْتَأْتَرُوا فِي أَمْوَالِ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ وَ أَنَا أَوْلَىٰ مِنْ قَامَ بِنُصْرَةِ دِينِ اللَّهِ وَ إِعْزَازِ شَرْعِهِ وَ الْجِهَادِ فِي سَبِيلِهِ، لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا؛^۱ اینان اطاعت شیطان را سخت متعهدند و اطاعت رحمان را کنار گذاشته‌اند، در زمین تباهی پدید آورده‌اند،

حلال شمرده می‌شود.

اجتهادهای ناشیانه و مغرضانه همچون قرائت‌های جدید، بهانه‌ای برای تحریف دین است.

پاسداری از فرهنگ عاشورا، مبارزه با هر گونه انحراف عقیدتی و اجتماعی به ویژه در سطح کلان و در زندگی مسؤلان و سرمداران نظام سیاسی است.

حضرت سیدالشهداء مبانی قیام عاشورا را برای فرزادق شاعر معروف چنین ترسیم کرده است: «إِنَّهُؤْلَاءِ قَوْمٌ كَرِمُوا طَاعَةَ الشَّيْطَانِ وَتَرَكُوا طَاعَةَ الرَّحْمَانِ وَ أَظْهَرُوا الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ وَ أَبْطَلُوا السُّحُودَ وَ شَرَبُوا الخُمُورَ وَ اسْتَأْتَرُوا فِي أَمْوَالِ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ وَ أَنَا أَوْلَىٰ مِنْ قَامَ بِنُصْرَةِ دِينِ اللَّهِ وَ إِعْزَازِ شَرْعِهِ وَ الْجِهَادِ فِي سَبِيلِهِ، لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا؛^۱ اینان اطاعت شیطان را سخت متعهدند و اطاعت رحمان را کنار گذاشته‌اند، در زمین تباهی پدید آورده‌اند،

حلال شمرده می‌شود.

اجتهادهای ناشیانه و مغرضانه همچون قرائت‌های جدید، بهانه‌ای برای تحریف دین است.

پاسداری از فرهنگ عاشورا، مبارزه با هر گونه انحراف عقیدتی و اجتماعی به ویژه در سطح کلان و در زندگی مسؤلان و سرمداران نظام سیاسی است.

حضرت سیدالشهداء مبانی قیام عاشورا را برای فرزادق شاعر معروف چنین ترسیم کرده است: «إِنَّهُؤْلَاءِ قَوْمٌ كَرِمُوا طَاعَةَ الشَّيْطَانِ وَتَرَكُوا طَاعَةَ الرَّحْمَانِ وَ أَظْهَرُوا الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ وَ أَبْطَلُوا السُّحُودَ وَ شَرَبُوا الخُمُورَ وَ اسْتَأْتَرُوا فِي أَمْوَالِ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ وَ أَنَا أَوْلَىٰ مِنْ قَامَ بِنُصْرَةِ دِينِ اللَّهِ وَ إِعْزَازِ شَرْعِهِ وَ الْجِهَادِ فِي سَبِيلِهِ، لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا؛^۱ اینان اطاعت شیطان را سخت متعهدند و اطاعت رحمان را کنار گذاشته‌اند، در زمین تباهی پدید آورده‌اند،

حدود الهی را معطل گذاشته‌اند، می‌گساری می‌کنند و اموال فقیران و محرومان را به خود اختصاص می‌دهند. و من از هر کس دیگر به یاری دین و عزت بخشیدن به شریعت او و جهاد در راه او شایسته‌ترم، باشد که سخن خدا برترین باشد.»

۱- فرهنگ جامع سخنان امام حسین، ص ۲۸۰.